

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
Tampere

**A Member of the Foundation for European
Societies of Arms Collectors**

LAUSUNTO - HE 204/2024

1(2)

4.3.2025

Eduskunnan Hallintovaliokunta

Asia HE 204/2024 Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Suomen Asehistoriallisen Seuran lausunto

Suomen Asehistoriallinen Seura ry (SAHS) katsoo, että on hyvä, että kasvavaan jengiväkivaltaan ja järjestäytyneen rikollisuuden uhkaan suhtaudutaan vakavasti ja toimenpiteitä niiden ehkäisemiseksi suunnitellaan.

Hallituksen esitys valitettavasti kohdistuu pääasiassa esineiden kriminalisoinnin tiukentamiseen, eikä itse väkivaltaiseen käyttäytymiseen ja tekoihin. Lakimuutoksella yritetään puuttua laittomien aseiden käyttöön väkivallan välineenä, ilman että aseiden aiotusta väkivaltarikoksesta tarvitsee olla näyttöä. Pelkkä passiivinen hallussapito riittää. Ongelmallista on laittoman aseiden kuljettaminen autossa, joka saattaa olla ainoastaan aseiden siirtämistä. Erityisesti esitys mainitsee, että auton sijainnista riippumatta sekä pelkästään kuljettaminen on riittävä kriteeri. Aseiden välittömällä saatavuudella tai tarkoituksella ei lakiehdotuksessa nähdä merkitystä. On selvää, että laitonta asetta saatetaan pitää mukana suunniteltua väkivallantekoa varten, tai rikollisen omaan hätävarjelutarkoitukseen tai ääripäässä sitä ei aiota tai edes voida käyttää väkivaltaan, esimerkiksi ilman patruunoita. Silti koko tämä skaala antaisi törkeäksi tuomittuna saman kahden vuoden minimirangaistuksen.

Lain tulisi olla yksiselitteinen ja selkeä ymmärtää. Törkeän ampuma-aserikoksen tuomiossa vaaditaan, että tekoa katsotaan myös kokonaisuutena törkeänä. Esityksessä tai olemassa olevassa laissa törkeää kokonaisuutta ei ole määritelty tarkkarajaisesti, täsmällisesti tai juuri ollenkaan, ja se jää vain oikeusasteen harkittavaksi.

Törkeä ampuma-aserikos käsittää olemassa olevat määritelmät 1-3, uuden laittoman hallussapidon lisäksi. Näiden **vanhojen olemassa olevien rangaistukset kiristyvät samalla, ilman että niiden kiristämistä on esityksessä varta vasten harkittu tai perusteltu.**

Merkittävä ongelma on, että törkeän ampuma-aserikoksen tuomitseminen on mahdollista myös, jos kyseessä on erityisen vaarallinen ampuma-ase, joita olisivat poliisihallituksen tulkinnan mukaan esimerkiksi vanha deaktivoitu sarjatuliase, deaktivoitu tykki tai erityisen vaarallinen pitkä lipas. Jotta teko olisi kokonaisuutena törkeä, asiaan saattaa liittyä vielä suuri määrä tai muu oikeuden näkemä seikka. Tästä tuomittaisiin minimissään kaksi vuotta ehdotonta vankeutta. EU:n ampuma-asedirektiivin ja Suomen ampuma-aselain mukaan hyväksytyllä asekeräilijällä voi Suomessa luvallisesti olla poliisin hyväksymässä kokoelmassa kymmeniä aseita ja myös erityisen vaarallisia ampuma-aseita luvallisesti. Lakiesitys pyrkii perustellusti puuttumaan törkeisiin rikoksiin, mutta lain perusteluissa törkeää rikosta määrittelevät ”10 asetta ja konekivääri” ovat luvallisilla asekeräilijöillä yleisiä ja tavanomaisia asioita. Kun tarkastelee poliisihallituksen omia aikaisempia tulkintoja ampuma-aselaista, herää aiheellinen huoli uuden lain mahdollisista ylilyönneistä ja kansalaisen oikeusturvasta.

Suomessa omaksutun rangaistuksen määräämiskäytännön mukaan vähimmäisrangaistus on enimmäisrangaistusta merkityksellisempi. Tätä käytetään riittämättömänä perusteluna minimirangaistuksen nostamiselle, **sen sijaan että tuomittaisiin laittoman hallussapidon törkeästä ampuma-aserikoksesta väkivaltaisiin tarkoituksiin kovemmilla tuomioilla.** 2:n vuoden minimirangaistus on sama esimerkiksi seuraavissa rikoksissa: törkeä raiskaus, lapsenraiskaus, törkeä ihmiskauppa ja törkeä ryöstö, mutta yläraja on 10 vuotta, kun törkeän ampuma-aserikoksen 4 vuotta. Perusteluna esitetään, että skaalan 10:n vuoden yläpää mahdollistaa kovemmat rangaistukset. Perustelu on ristiriitainen. Ensin minimirangaistuksen merkitystä korostetaan merkittävimpana, mutta vertailussa tarkoitushakuisesti annetaan merkitys maksimirangaistukselle, jota harvoin tuomitaan. Laittoman aseiden hallussapitäminen törkeänä ampuma-aserikoksena ilman näyttöä väkivallasta, vertailussa lapsenraiskaukseen, rikkoo yleistä oikeustajua.

Aserikosten esitetyt lainsäädöntömuutokset väärin tulkittuna saattaa toimia myös maanpuolustustahtoa ja -kykyä vastaan. Yksikin ei-jengiläinen tai ei-järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluva, joka tuomitaan liian kevyin perustein tai jopa tarkoitushakuisesti, murentaa luottamusta suomalaiseen yhteiskuntaan.

SAHS Varapuheenjohtaja
Everstiluutnantti evp
p. 050 5373424

Kalle Seppälä